Total Pages : 4

K-1123

M.A. (Final) Examination, 2022

SANSKRIT

(गद्यशास्त्र, नाट्यशास्त्र तथा सौन्दर्यशास्त्र)

[Paper : Tenth]

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 100

Minimum Passing Marks : 36

निर्देश : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. अधोलिखितेषु द्वयोः व्याख्या कार्या - [30]

(क) उवास यस्य श्रुति शान्तकल्मषे सदा पुरोडाशपवित्राधरे।

सरस्वति सोमकसायितोदरे समस्तशास्त्रस्मृतिबन्धरे मुखे।।

(ख) यस्य च परलोकाद्भयम्, अन्तः पुरिकालकेषु भङ्गः, नूपुरेषु मुखाग्निता, विवाहेषु करपीडनम्, अनवरतमखाग्नि धूमेन अश्रुपातः, तुरगेषु कशामिघातः, मकरध्वजे चापध्वनि र भूत्।

(ग) जयत्युपेन्द्रः स चकार दूरतो विभित्सया यः क्षणलब्धलक्ष्म्या।

दृ शैव कोपारूणया रिपोरूरः स्वयं भयाद्भिन्नमिवाम्लपातलम्।।

(घ) नाम्नैव यो निर्भिन्नरातिहृदयो विरचितनरासिंहरूपाडम्बरम् एकविक्रमाक्रान्तसकलभुवनतलो विक्रमत्रायायासित भुवनत्रयं जहासेव वासुदेवम्। अतिचिरकाललग्नमतिक्रान्तकुनृपतिसहस्रसंपर्क कलङ्कमिव क्षालयन्ती यस्य विमले कृपाणधाराजते चिरमुवास राजलक्ष्मीः।

2. कादम्बरीकथामनुसृत्य जाबलिमुनेः वर्णनं कुरूत। [10]

अथवा

"गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति" वर्णनं कुरूत।

3. कयोश्चिद् द्वयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या - [20]

(i) अर्थोपक्षेपका के ? तेषां स्वरूपम्।

(ii) भेदप्रदर्शनपुरःसरं सोदाहरणं निर्वण संधिः।

(iii) विस्कभ्भकः।

(iv) अर्थप्रकृतयः।

4. सोदाहरणं धीरोदत्तनायकस्य लक्षणं प्रतिपादनीयम्। [20]

अथवा

प्रतिनायकस्य लक्षणं तद्गुणाश्चविवेचनीयाः।

5. निम्नलिखितेषु कश्चिद् एकस्य विवेचनं कुरूत - [20]

(i) समवकारः।

(ii) व्यायोगः।

(iii) प्रहसनम्।

(iv) प्रकरणम्।

----x----